

Удружење грађана „Корнелије“
Боже Бауцала 20/4, 11090 Београд
дел. бр. _____ од 01. 03. 2020. год.

УДРУЖЕЊЕ „КОРНЕЛИЈЕ“ ОРГАНИЗУЈЕ
СЕМИНАР – РАДИОНИЦУ НА ТЕМУ:
ПРАКТИЧНА ДИМЕНЗИЈА У
МЕТОДОЛОГИЈИ НАСТАВЕ
МУЗИЧКИХ ОБЛИКА, ХАРМОНСКЕ ПРАТЊЕ –
УВОД У НОВИ ПРЕДМЕТ И ХАРМОНИЈЕ

предавачи:

проф. др Аница Сабо, ФМУ, Београд
проф. мр Вера Миланковић, ФМУ, Београд
проф. др Милена Петровић, ФМУ, Београд
доцент. др Јелена Михајловић Марковић, ФМУ,
Београд

СУБОТА, 28. МАРТ 2020. године

ШКОЛА ДОМАЋИН:
МШ „СТАНКОВИЋ“, БЕОГРАД

Поштоване колеге, драги пријатељи,

Удружење „Корнелије“ позива колеге из Србије и земаља региона, да у **суботу 28. марта** 2020. године присуствују осмочасовном семинару (стручног усавршавања ван установе, К1, П3) који ће се одржати у просторијама школе домаћина – МШ „Станковић“ у Београду са почетком у 10:30 часова.

ОПШТА ТЕМА СЕМИНАРА – РАДИОНИЦЕ:

ПРАКТИЧНА ДИМНЕЗИЈА У МЕТОДОЛОГИЈИ НАСТАВЕ МУЗИЧКИХ ОБЛИКА, ХАРМОНСКЕ ПРАТЊЕ – УВОД У НОВИ ПРЕДМЕТ И ХАРМОНИЈЕ

ПОСЕБНЕ ТЕМЕ У ОКВИРУ СЕМИНАРА – РАДИОНИЦЕ:

- ❖ „Методологија анализе и анализа феномена музичког тока у функцији идентификације формалног модела“ – предавач проф. др Аница Сабо
- ❖ „Увођење наставника у предмет хармонска пратња“ – предавачи проф. мр Вера Миланковић и проф. др Милена Петровић
- ❖ „Хроматска и хроматско – енхармонска модулација: практичне и методско – аналитичке смернице“ – предавач проф. др Јелена Михајловић Марковић

ПРЕДВИЂЕНЕ САТНИЦЕ ЗА НАВЕДЕНЕ ТЕМЕ:

- ❖ **10:30 – 14:30**, „Методологија анализе и анализа феномена музичког тока у функцији идентификације формалног модела“
- ❖ **15:00 – 17:30**, „Увођење наставника у предмет хармонска пратња“
- ❖ **18:00 – 20:00**, „Хроматска и хроматско – енхармонска модулација: практичне и методско – аналитичке смернице“

НАПОМЕНА: У оквиру наведених сатница предвиђене су и паузе. Сви учесници, поред сертификата, добиће и неопходни материјал за праћење семинара и радионице.

ВИСИНА НАКНАДЕ ЗА ТРОШКОВЕ РАДИОНИЦЕ:

Висина накнаде за трошкове семинара и радионице је 2000 динара по учеснику.

РОК ЗА ПРИЈАВУ УЧЕСНИКА:

Рок за пријаву учесника је **25. март** 2020. године. **Семинар ће се одржати уколико буде пријављено најмање 20 учесника.** У том смислу, заинтересовани за семинар треба да електронском поштом пошаљу само појединачну или групну пријаву, а тек **након 26. марта**, уколико на сајту Удружења добију потврдну информацију о одржавању семинара, треба да уплате накнаду за трошкове семинара. Семинар се може платити и на дан одржавања за то задуженом члану Удружења „Корнелије“.

Пријаве слати електронском поштом ИСКЉУЧИВО на имејл адресу: nikolic.olivera11@gmail.com. Пријаве се могу преузети на сајту Удружења грађана „Корнелије“: <http://kornelije.weebly.com>

Уз **пријаву** учесник радионице је дужан да на дан одржавања семинара донесе доказ о уплати – уплатницу:

- ❖ **прималац: Удружење грађана „Корнелије“, Боже Бауцала 20/4, 11090 Београд**
- ❖ **сврха уплате: накнада за трошкове семинара – радионице**
- ❖ **динарски жиро рачун Удружења: 330-0000004015157-78**

ТРОШКОВЕ СМЕШТАЈА И БОРАВКА У БЕОГРАДУ СНОСЕ САМИ УЧЕСНИЦИ.

ЦЕКОЛУПАН НОТНИ МАТЕРИЈАЛ УЧЕСНИЦИ СЕМИНАРА – РАДИОНИЦЕ ДОБИЈАЈУ НА ТРАЈНО КОРИШЋЕЊЕ.

Контакт телефони за информације јесу: мр Оливера Николић (0643024789), мр Сандра Лекић (0641414130), Неда Милетић (0642041435), Александра Марић (0638258393), Татјана Војнов (0600771833) и Зорица Поповић (0642776576), као и наведени сајт Удружења „Корнелије“.

Београд, 25. 02. 2020.

преседник Удружења „Корнелије“

мр Оливера Николић

СЕМИНАР ИЗ МУЗИЧКИХ ОБЛИКА

МЕТОДОЛОГИЈА АНАЛИЗЕ И АНАЛИЗА ФЕНОМЕНА МУЗИЧКОГ ТОКА У ФУНКЦИЈИ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ФОРМАЛНОГ МОДЕЛА

предавач проф. др Аница Сабо, ФМУ, Београд

10:30 – 12:00

ПРВИ ДЕО СЕМИНАРА

- МЕТОДОЛОГИЈА АНАЛИЗЕ
- МУЗИЧКА СИНТАКСА
- Могућности превазилажења формалистичког приступа музичком облику и померање тежишта анализе са формалног модела на феномен музичког тока. Теоријске основе изучавања феномена музичког тока.
- Музичка реченица - анализа музичке синтаксе је централна област разумевања музичке форме и зато се предвиђа изучавање најновијих истраживања из ове области и њихова могућа примена у настави (одређење појма музичке реченице, тумачење постојећих дефиниција, покушај увођења нових, аналитички кораци ...). Укључивање учесника семинара у дискусију о овим питањима.
- Уџбеници *Наука о музичким облицима*, Душана Сковрана и Властимира Перичића (који се, према није намењен, често користи у средњошколском образовању) и *Музички облици* Милана Михајловића, за средње музичке школе полазна су основа испитивања аналитичке праксе. Тежиште разматрања је музичка реченица у клавирским сонатама Л. ван Бетовена. Сагледаће се анализе првог става сонате за клавир оп. 13 и оп. 90 из уџбеника Сковрана и Перичића, и оп. 31 бр. 2 из уџбеника Милана Михајловића, које могу да послуже као основа за критичко сагледавање аналитичке праксе. Циљ је да се укаже на путеве превазилажења формалистичког приступа музичком облику и предности померање тежишта анализе на феномен музичког тока. Примена у композицијама које

не припадају тоналној музици (А. Веберн, Варијације за клавир оп 27, први став).

Нотни материјал:

Л. ван Бетовен, *Соната за клавир оп. 31 бр. 2 у д молу* – експозиција првог става, посебно друга тема

Л. ван Бетовен, *Соната за клавир оп. 13 у ц молу* – експозиција првог става, посебно друга тема

Л. ван Бетовен, *Соната за клавир оп 90 у е молу* – експозиција првог става, посебно о прва тема

А. Веберн, *Варијације за клавир оп 27* – посебно први став

12:30 – 14:30

ДРУГИ ДЕО

- АНАЛИЗА ФЕНОМЕНА МУЗИЧКОГ ТОКА У ФУНКЦИЈИ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ФОРМАЛНОГ МОДЕЛА: Бела Барток, *Други концерт за клавир и оркестар*, први став.
- ЕЛЕМЕНТАРНИ УВИД У ОСНОВЕ АНАЛИЗЕ ШЕНКЕРА (Heunrich, Schenker, *Five Graphic Music Analyses*, Dover Publications, New York, 1969.) и Фортеа (Allen, Forte, *The Structure of Atonal Music*, Yale University Press, New Haven and London, 1973.)

ЦИЉЕВИ СЕМИНАРА:

- Осветљење методских питања наставе предмета Музички облици у средњој музичкој школи, иновирање традиционалне методе анализе.
- Методски приступ аналитичким изазовима примера из актуелних уџбеника.
- Уџбеници *Наука о музичким облицима*, Душана Сковрана и Властимира Перичића и *Музички облици* Милана Михајловића, су полазна основа испитивања аналитичке праксе. Потребно да се укаже на могућности превазилажења формалистичког приступа музичком облику и нужност померање тежишта анализе на феномен музичког тока.

- Анализа музике двадесетог века.
- Упознавање са основама аналитичких метода Шенкера (Heunrich) и Фортеа (Forte).

ПОСЕБАН ЗНАЧАЈ И ВРЕДНОСТ СЕМИНАРА:

С обзиром да је врло мали број семинара за усавршавање наставника окренут питањима иновација наставе теоријских предмета, пројектовањем овог семинара његови организатори желе да иницирају креативни дијалог о овим питањима.

РАДИОНИЦА ИЗ ПРЕДМЕТА ХАРМОНСКА ПРАТЊА
„Увођење наставника у предмет хармонска пратња“

**предавачи: проф. мр Вера Миланковић и проф. др
Милена Петровић**

Факултет музичке уметности, Београд

СУБОТА 28. МАРТ 2020.

ДОМАЋИН: МУЗИЧКА ШКОЛА „СТАНКОВИЋ“, БЕОГРАД

15:00 – 17:30

ОПШТА ТЕМА РАДИОНИЦЕ:

УВОЂЕЊЕ НАСТАВНИКА У ПРЕДМЕТ ХАРМОНСКА ПРАТЊА

ПОСЕБНЕ ТЕМЕ У ОКВИРУ ПОЈЕДИНИХ РАДИОНИЦА:

- ✓ **Избор мелодије**
- ✓ **Дејство музике: емоционално, естетско и етичко**
- ✓ **Састављање „Музичког речника“ (мотивски и метрички принцип)**
- ✓ **Анализа стихова мелодије**
- ✓ **Поредак слојева ритма мелодије**
- ✓ **Плесни обрасци**
- ✓ **Каденца**
- ✓ **Примена - хармонска пратња**

ЦИЉ РАДИОНИЦЕ:

Спајање свих особености мелодије кроз хармонску пратњу

КРАТАК ОПИС РАДИОНИЦЕ:

- ✓ Певање песме са текстом
- ✓ Анализа посетског текста
- ✓ Анализа музичко-поетског емоционалног, естетског и етичког садржаја
- ✓ Поредак ритмичких слојева песме
- ✓ Попуњавање њене „лична карте“
- ✓ Смештање мелодије у функционални оквир (солмизација)
- ✓ Одређивање плесног обрасца
- ✓ Избор одговарајуће каденце
- ✓ Певање песме уз клавирску пратњу

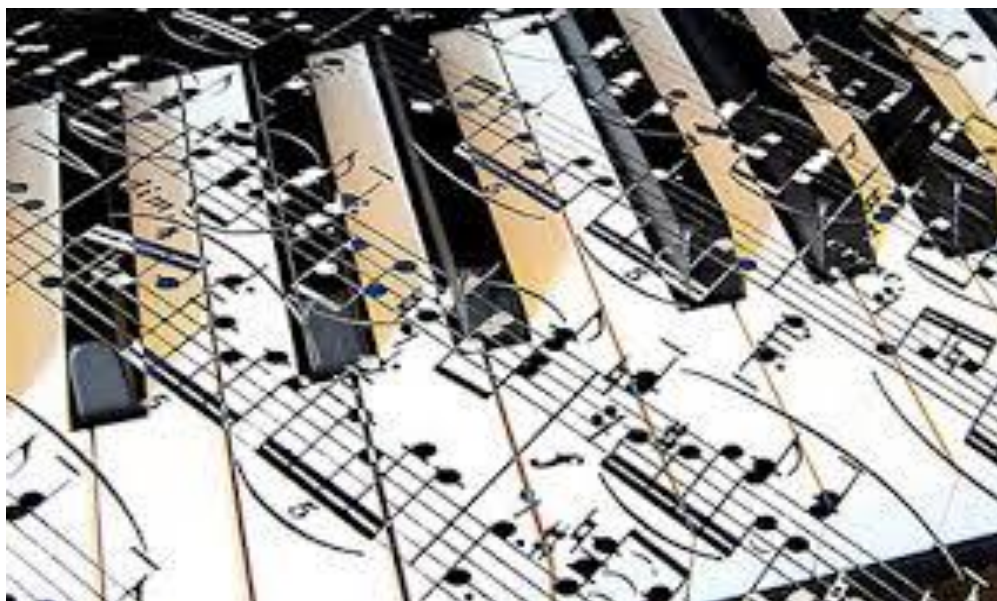
ПОСЕБАН ЗНАЧАЈ И ВРЕДНОСТ РАДИОНИЦЕ:

Радионица тумачи и анализира програм предмета Хармонска пратња наставника практично припрема за наставни процес.

ТРАЈАЊЕ РАДИОНИЦЕ: 2,5 сата

НАПОМЕНА:

Моле се наставници да уз пријаву наведу песме које радо слушају, односно певуше у слободно време, како би предавачи могли да сачине методски оправдан редослед песама које би се користиле током радионице.

СЕМИНАР ИЗ ХАРМОНИЈЕ

*предавач: др Јелена Михајловић
Марковић*

*доцент на Катедри за Музичку
теорију ФМУ, Београд*

СУБОТА,

28. МАРТ 2020. године

ДОМАЋИН: МУЗИЧКА ШКОЛА „СТАНКОВИЋ“,

БЕОГРАД

18:00 – 20:00

ТЕМА СЕМИНАРА:

**Хроматска и хроматско-енхармонска модулација:
практичне и аналитичке методске смернице**

ПОСЕБНЕ ТЕМЕ:

- 1) Хроматска модулација помоћу хроматске и привидне терсне сродности (у општим цртама)
- 2) Хроматска модулација помоћу промене склопа акорда
- 3) Основни принципи енхармонске модулације помоћу назначења умањеног септакорда
- 4) Хроматско-енхармонска модулација

ЦИЉ СЕМИНАРА:

Хроматске и енхармонске модулације се као наставне јединице обрађују на четвртој години средње музичке школе. С обзиром на широку обухватност свих начина извођења промена тоналитета унутар ових модулација, и ограничен број предвиђених часова, неретко се запоставља аналитичко сагледавање наведених модулација унутар музичког тока на примерима из литературе. Један од циљева семинара је да пружи увид у то како приступ у коме се путем хармонске анализе уочавају правилности извођења модулација – како у строгом, тако и слободном хармонском ставу, може и треба да буде прихваћен као метода која претходи практичној реализацији модулација. У фокусу семинара ће бити и практичан приступ извођењу хроматских и енхармонских модулација у виду презентације краћих модулационих модела предвиђених за свирање на клавиру, а у циљу проналажења решења која теже да звуче музички логично, синтактички заокружено и звучно убедљиво. Посебан акценат семинара стављен је на сагледавање хроматско-енхармонске модулације, која није посебно или довољно обрађена у уџбеничкој литератури.

Све врсте наведених модулација биће представљене у примерима композиција које обухватају период од барока до романтизма.

ПОСЕБАН ЗНАЧАЈ И ВРЕДНОСТ СЕМИНАРА:

С обзиром да је врло мали број семинара у којима се проблемски обрађују одређене области из наставног плана предмета Хармоније са посебним акцентом на методске праксе, значај овог семинара огледа се у могућностима стручног усавршавања наставника и креативне размене искустава у практичној примени као и аналитичком приступу хармонских поступака везаних за тему семинара.

ОБЛАСТ ИСТРАЖИВАЊА:

Музичка теорија и музичка педагогија; методика наставе музичко-теоријског предмета: Хармонија у средњој музичкој школи.

